

Plan for areal til offentlige tjenester, vedlegg 1.

Innkommene merknader med rådmannens kommentarer, 31.08.2017

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Fylkesmannen mener planen vil være et nyttig grunnlag for videre arbeid med planavklaring for areal til offentlige tjenester. Det forutsettes at jordvern er lagt til grunn. Det er positivt at det er fokus på å spare areal og på å utnytte eksisterende anlegg og arealer bedre, og at offentlige tjenester lokaliseres i sentrumsområder og lokalsentra. Fylkesmannen er positiv til at parkeringsnorm og uteromsnorm gjennomgås. Samtidig pekes det på behovet for nær og god tilgang til grønne arealer, og spesielt på behovet for anlegg som er tilgjengelige også for dem som ikke driver organisert idrett.

Både kommuneplanens samfunnsdel og Folkehelsemeldingen har mål om å redusere sosiale helseforskjeller. Fylkesmannen oppfordrer kommunen til å sette dette på dagsorden i det videre arbeidet med planen. Videre pekes det på behovet for lavterskel helsetjenestetilbud for barnefamilier, og at det er viktig at det også settes av areal til helsestasjoner.

Rådmannens kommentar

Planen gjør ikke rede for areal til helsestasjoner, fordi dette totalt sett ikke er veldig arealkrevende. Samlokalisering med andre kommunale virksomheter er ønskelig.

Rådmannen er enig i at lokalisering av offentlige tilbud og idrettsanlegg er viktige virkemidler for å utjevne levekår. Dette ligger i målsettingen til planen, men har ikke vært konkretisert. Vi foreslår at følgende retningslinje tas inn i planen:

Ved lokalisering av offentlige tjenester og idrettsanlegg skal det gjøres rede for hvordan anleggene kan bidra til å utjevne levekår.

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Fylkeskommunen er svært positiv til at kommunen ser dette temaet i et såpass langt tidsperspektiv, men peker på at planen ikke tar med alle behov for offentlige arealer, som statlige og fylkeskommunale behov og arealer for infrastruktur og kollektivtrafikk. Fylkeskommunen skriver derfor at planens tittel bør presiseres.

Videre heter det at det kunne vært understreket tydeligere at fylkeskommunen også er en aktør når det gjelder utbygging av idrettshaller, slik at det er nødvendig å tenke samordning mellom kommunal og fylkeskommunal utbygging. Bygging av idrettsanlegg må ses i sammenheng med skolebygging, og turstier bør ha utgangspunkt der folk bor (lavterskel – folkehelse). Slik bør skoler og idrettsanlegg i størst mulig grad koordineres med en sammenhengende grønnstruktur i kommuneplanen. Det bør i tillegg satses på anlegg som kan brukes både sommer og vinter. Når det gjelder større, kostnadskrevenne idrettsanlegg, kan det være aktuelt å bygge disse i samarbeid med andre kommuner (interkommunale anlegg).

Rådmannens kommentar

I innledningen til planen, under punktet *Avgrensning av oppgaven*, er det gjort rede for hva som inngår, og hva som ikke er inkludert i arbeidet. Det var også gjort rede for dette i formannskapsak

07/ 16, som ble behandlet 12.1.2016. Et alternativt navn på planen kunne vært *Plan for areal til kommunale tjenester og idrettsanlegg*. Rådmannen foreslår at navnet på planen beholdes, men at innholdet presiseres allerede i forordet.

Bane Nor

Bane Nor slutter seg til målsettingen om at offentlige tjenester skal ligge i eller ved lokalsentra eller i andre områder med god kollektivtilgjengelighet, og anbefaler at kommunen vurderer om det er hensiktsmessig å lokalisere offentlige tjenester nær kollektivknutepunkt/jernbanestasjoner, slik at en kan styrke og øke bruken av miljøvennlig transport som jernbanen i Trondheim/Trondheimsregionen.

Rådmannens kommentar

Oppfølging: Kollektivknutepunkt tas inn i retningslinje som da får slik ordlyd:

Lokalisering av offentlige tjenester skal bidra til ønsket byutvikling, slik at det blir lett å leve miljøvennlig. Etablering i sentrumsområder, lokalsentre og kollektivknutepunkt skal prioriteres.

NTNU

NTNU vil ikke motsette seg at en framtidig barnehage lokaliseres i tilknytning til Dragvoll helse- og velferdssenter, slik planen foreslår. NTNU etterlyser imidlertid en mer offensiv tilnærming til mulighetene som ligger i regjeringens forpliktelser om å flytte universitetets aktivitet fra Dragvoll. Bygningsmassen på Dragvoll har et stort potensial for ny bruk, også for offentlig tjenesteyting, uten at dette synes å ha vært diskutert i saken.

Rådmannens kommentar

Rådmannen ser at det kan ligge muligheter i den eksisterende bygningsmassen på Dragvoll, men har ikke gått nærmere inn på dette. Gjenbruk av bygningsmassen på Dragvoll bør utredes som et eget prosjekt, og det er naturlig at NTNU tar hovedansvar for det. I behovsvurderingene i *Plan for areal til offentlige tjenester* ligger boligfeltbasen i kommuneplanens arealdel til grunn. Dersom større arealer på Dragvoll frigis til boligbygging, vil det også bety at behovet for areal til offentlige tjenester og idrett øker. Arbeid med en kommunedelplan for Dragvoll ble igangsatt i 2013, men videreføring av denne planen er ikke prioritert i inneværende bystyreperiode.

Ungdommens bystyre:

Ungdommens bystyre (UB) mener det er viktig å tenke på planene med et bydelsperspektiv, slik at alle ungdommer har like muligheter til å delta på forskjellige fritidstilbud. Alle bydelene må opprettholde et minimumskrav for arealbruk til kultur- og fritidsaktiviteter.

Nok plass og areal er viktig for Ungdommens bystyre, for å opprettholde et godt tilbud til ungdommene når folketallet vokser og byen fortettes. Sambruk og samlokalisering er positivt, eksempelvis ved at man lager et uteareal som barnehage og skoler kan dele på. Fleksible bygg og areal minimerer total arealbruk og optimaliserer bruk av areal og framtidige muligheter. Når flerbrukshaller bygges er det viktig at det legges til rette også for kulturelle tilbud, slik at samme bygg kan ha forskjellige funksjoner.

Rådmannens kommentar

I *Plan for areal til offentlige tjenester* har vi konsentrert oss om de store, arealkrevende tiltakene, og det er ikke satt av egne arealer til kulturformål og fritidstilbud. I planen er det forutsatt at behovet skal dekkes opp i andre kommunale anlegg, som skoler og helse- og velferdssenter, og at dette skal være et bidrag til målsettingen om å spare tomteareal. Når skoler bygges i henhold til areal- og funksjonsprogram er det rom for både idrett og kultur. En normal flerbrukshall er vanligvis et idrettsanlegg uten spesiell tilrettelegging for kulturelle aktiviteter, og en stor del av flerbrukshallene bygges av idrettslag. På bakgrunn av merknaden fra Ungdommens bystyre vil rådmannen gå gjennom en del nyere prosjekter og vurdere hvordan behovet for lokaler til kulturformål er ivaretatt.

Næringsforeningen i Trondheimsregionen

NiT synes det er positivt at det lages en plan for hvilke arealer kommunen vil trenge framover. Dette gir forutsigbarhet for aktørene som skal bygge. Tanken om sambruk støttes, og det pekes på at mange av medlemsbedriftene har prosjektplaner hvor sambruk av arealer kan være en god løsning. Til slutt skriver NiT at det er viktig at kommunen opptre ryddig og ikke blander roller.

Frost Holding AS

Frost Holding har kjøpt Lund Vestre, som er et aktuelt alternativ for lokalisering av skole. Frost er i utgangspunktet positiv til at det legges en barneskole på deres areal, men påpeker samtidig at dette utbyggingsarealet ligger helt i randsonen av nåværende, og sannsynligvis også framtidig, by. Det kan derfor være naturlig å vurdere mer sentralt beliggende areal for skoletomt, eksempelvis Lundskogen eller ved Saupstad skisenter.

Kommunen har gjennomført en mulighetsstudie for plassering av skole på eiendommen, men det er ikke gjennomført en helhetlig plandiskusjon. Foreslått plassering og arealbruk virker svært romslig og skjematisk. Den mulige skoletomta er foreslått lagt på det området som har størst utbyggingsverdi, noe som igjen vil gi en tomtepris i øvre skikt av markedsnivået.

Frost planlegger oppstart av planarbeid for eiendommen i inneværende år, og er opptatt av at arealbehovet til offentlige tjenester på eiendommen lar seg avklare innenfor en normal reguleringsramme.

Rådmannens kommentar

Skolebehovsplan Trondheimsskolen 2020-35 er nå til sluttbehandling. I planen foreslås det at skolestrukturen for Heimdal vest - Huseby skal utredes nærmere, både for barne- og ungdomstrinnet. En anbefaling om framtidig skolestruktur og utvikling av skolene i området vil bli lagt fram for bystyret innen våren 2018. Det vil da bli avklart om, og eventuelt hvor og når, det skal bygges ny skole i området. Øvrige avklaringer må gjøres i reguleringsplanarbeidet.

Lundskogen Østre AS

Grunneierne på Lund Østre og Høiseth har vurdert videre utvikling av sine eiendommer. De har i den forbindelse registrert at flere har nevnt at Lundskogen er et naturlig sted for etablering av ny skole, med en langt mer sentral plassering enn foreslått plassering på Lund Vestre. De foreslår derfor at kommunen vurderer mulighetene for skoleplassering i Lundskogen.

Rådmannens kommentar

Forslaget gjelder eiendommene 177/1 (tilhørende Lund) og 177/3 (tilhørende Høiseth). Eiendommene ligger innenfor markagrensa, i randsonen mot bebyggelsen. Lundskogen grenser til store boligområder, og er et mye benyttet nærturområde. Området er også en viktig innfallsport til marka med inngang både fra utfartsparkeringsplassen ved Saupstad skistadion og hovedturvegen/skiløypa fra Kattem over Lundåsen. Tilrettelagte stier og løyper utgjør viktige deler av sti og løypenettet for både friluftslivet og idretten i området.

Det er riktig at beliggenheten ville vært god for en skole, men rådmannen mener friluftinteressene her er så store at en ikke bør vurdere området for utbygging. En anbefaling om framtidig skolestruktur og utvikling av skolene i området vil bli lagt fram for bystyret innen våren 2018. Det vil da bli avklart om, og eventuelt hvor og når, det skal bygges ny skole i Heimdalsområdet.

Øvre Sverresborg AS (Wullumsgården)

Øvre Sverresborg AS har registrert at Trondheim kommune har signalisert ønske om tomtearealer for nytt helse- og velferdssenter på Byåsen, i nordre del av bydelen. I forbindelse med tidligere reguleringsplan for Blyberget, forelå det skisser som viste et nytt HVS-anlegg på Wullumsgårdens grunn. Øvre Sverresborg AS vil gjerne gå i dialog for en vurdering av areal til offentlig tjenesteyting på Wullumsgården.

Rådmannens kommentar

Det er ønskelig å bygge et HVS i nordre del av Byåsen, og helst i tilknytning til lokalsenter. Et areal innenfor eiendommen Wullumsgården kan være interessant, og det er bra at eier er positiv til en dialog rundt dette. Storparten av eiendommen Wullumsgården ligger innenfor markagrensa, og området er svært viktig for friluftslivet. En eventuell omdisponering av en del av eiendommen må vurderes i forhold til dette, enten i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel eller i en egen reguleringsplanprosess. En mulig gjennomføring av prosjektet vil sannsynligvis ligge minst 10 år fram i tid.

Rotvoll eiendom

Rotvoll eiendom utarbeider områdereguleringsplan for et areal på Øvre Rotvoll. Utbygging av området har en tidshorisont på 20 år. Arealet er på ca 365 daa. Svenskjordet (gnr 16 bnr 374) på 25 daa kommer i tillegg. I områdeplanen skal det settes av areal for barnehager, et bydelsbasseng og 3 idrettsflater. Bydelsbasseng og en av barnehagene skal ligge på tomter som grenser inn mot idrettsanlegget på Charlottenlund. Det bør derfor være mulig å finne gode sambruksløsninger både for ulike kommunale formål, samt kommunale og private formål. Det kan være ulike former for næring, som treningssenter og fysioterapi, men også sambruksløsninger med bolig. Røa bad i Oslo nevnes som eksempel.

Øvre Rotvoll vil gjerne samarbeide med kommunen om et pilotprosjekt.

Rådmannens kommentar:

Planene om kommunal svømmehall må sees i sammenheng med utbygging av resten av området, og tidspunkt for realisering er ikke avklart. Rådmannen tar innspillet til orientering, men ønsker ikke å prioritere ressurser til å sette i gang et pilotprosjekt her på nåværende tidspunkt.

Idrettsrådet

Idrettsrådet roser kommunen for å ha laget planen, og rådet har en rekke innspill og kommentarer. Innspill fra en rekke idrettslag er vedlagt, og noen av disse er også sendt inn separat.

Idrettsrådet peker på at samlokalisering og sambruk av uteareal er aktuelt også for barnehager, og at tilgrensende offentlige friområder og idrettsanlegg kan inngå i arealgrunnlaget for uteopphold (idrettsbarnehager og friluftsbarnhager.) Det pekes også på målkonflikten mellom fortetting og tilrettelegging for uorganisert aktivitet, for eksempel eksempel på Lille-Rydningen. Idrettsrådet mener det må vedtas tydelige arealpolitiske føringer for å unngå slike situasjoner.

Idrettsrådet påpeker at planarbeidet ikke har tatt hensyn til at det i flere år har vært kommunisert at det er en underdekning på 16 hallflater, og rådet mener underdekninga skulle vært innarbeidet i behovsanalysen. Tallgrunnlaget vil uansett være usikkert. Det foreligger ikke nasjonale nøkkeltall eller lokale nøkkeltall for hvor mange anlegg det bør være pr innbygger av ulike slag. Med slike nøkkeltall kunne man etablert et bedre prognose- og planleggingsverktøy.

De peker også på at planen ikke tar med areal til idretter som manglet anlegg i 2015, og som er omtalt i PIF-planen. Dette gjelder aking, amerikanske ballidretter, bandy, cricket, hundekjøring, luftsport, microcross, motorsport, terrengsykling og vannhopp. Det har de siste årene blitt jobba godt med å løse de utfordringene som enkelte idretter har hatt på anlegg, men fortsatt er det mye som ikke er løst.

For skiidrettene pågår det flere større prosjekter. Trondheim har ifølge rapporten fra Telemarksforskning underdekning. En realisering av skianlegg øst vil bøte på dette. Dette forutsetter at Trondheim kommune anskaffer planlagt grunn.

Med kunstgressløftet vil flere områder som i dag er gruslagte få kunstgress. Slik omlegging må ikke gå på bekostning av muligheten for islegging om vinteren. Det beste er å få til islegging av kunstgraset slik at man oppnår flerbruk.

Ved bygging av nye skoler er det vedtatt etablering av kunstgras-7-flate. Idrettsrådet anbefaler å arbeide mot at det ved bygging av KG 11'er baner settes av nok areal til etablering av to KG-9-erbaner for å sikre best mulig fleksibilitet.

Videre pekes det på behov for nytt friidrettsanlegg på Dragvoll og to større skateanlegg. Flere mindre salidretter mangler gode anlegg, eller anleggene er alt for små til å dekke behovet. For noen av idrettene er det påkrevd med egne rom på grunn av utstyr som ikke kan flyttes eller legges ut for hver økt. I forbindelse med all offentlig planlegging, også skoler, barnehager og helse- og omsorgsinstitusjoner er det mulig å løse disse idrettens behov om idretten inviteres tidlig med inn i planarbeidet, lenge før programmering starter.

Dersom det ikke er mulig å få til en styrka sambruk mellom idrett og andre sektorer, må idretten sikres nok nytt areal og offentlige midler slik at også disse idrettene kan gis gode utviklingsforhold.

Areal til utøvelse av vannidrettene er ikke omtalt spesifikt. En oppdatering til også å omfatte disse ville styrka plandokumentet.

Idrettsrådet er opptatt av at planen også må fange opp andre aktiviteter enn haller og fotballbaner og har vært konkret på en del mangler. Idrettsrådet forutsetter at det etableres ishall på Tillertomta. Videre er hestesport, inlineskøyter og landhockey anleggsbehov som ikke er avklart.

Det er en trend i dag at mer og mer aktivitet skjer i regi av treningssenter. Ungdommen slutter med organisert aktivitet og melder seg inn i en treningssenterkjede i 15-19-årsalder. Å sikre areal og anlegg til egenorganisert aktivitet, kan være med på å motvirke denne trenden. Generelt bør all aktivitet som ikke trenger å være i hall med full takhøyde flyttes over i anlegg som er bedre tilrettelagt og for å frigjøre areal til de idrettene som trenger full takhøyde.

Rådmannens kommentarer

Innpillet fra Idrettsrådet gir en grundig beskrivelse av idrettens behov, og det pekes på at de behovene som er beskrevet i *Plan for areal til offentlige tjenester* ikke er dekkende for det reelle behovet. Rådmannen er klar over at de behovene som beskrives i *Plan for areal til offentlige tjenester* ikke gir et fullstendig bilde, men for at arbeidet med denne planen ikke skulle bli for omfattende, var det nødvendig å avgrense oppgaven. Dette er beskrevet i formannskapsak 07/16, som var lagt fram for formannskapet i januar 2016. Som vedlegg til saken fulgte *Delrapport 1, Prognoser for befolkningsvekst og beregnet behov for nye anlegg*. Her var idrettens behov avgrenset til å gjelde idrettsflater, hallflater og nærmiljøanlegg. Ettersom nærmiljøanlegg er en del av *Plan for friluftsliv og grønne områder*, ble disse ikke tatt med i det videre planarbeidet. Delrapport 1 peker også på det er et betydelig avvik mellom vår framskrivning og det ambisjonsnivået som signaliseres gjennom bystyrets vedtak ved behandling av PIF-planen 30.04.2015 (sak 50/15).

Allerede med de behovsvurderingene rådmannen har lagt til grunn, er det vanskelig å finne tilstrekkelig egnet areal. Dette er den praktiske, arealmessige siden av problemstillingen. I tillegg vil det være en utfordring å finansiere grunnverv, og ikke minst bygging av anlegg. Rådmannen anbefaler derfor ikke å øke ambisjonsnivået ytterligere når det gjelder areal til hallflater og utendørs idrettsflater. Om det er hensiktsmessig å legge til rette for to 9-erbaner der det skal etableres 11-er kunstgressbane, kan vurderes konkret i hver enkelt sak. Dette vil være både et arealmessig og kostnadmessig spørsmål.

I forhold til ønsket om tydelige arealpolitiske vedtak, for å unngå situasjoner som for eksempel på Lille-Rydningen, mener rådmannen at de føringene som allerede finnes, blant annet i kommuneplanens arealdel, supplert med kunnskapsgrunnlag og vedtak i *Plan for friluftsliv og grønne områder*, vil gi et godt grunnlag for saksbehandlingen. Det må likevel gjøres interesseavveininger i enkeltsaker.

Rådmannens vurdering er at det med dagens teknologi er krevende å legge is på kunstgressbaner, blant annet på grunn av dreneringsproblematikk. Framtidig teknologi kan kanskje i større grad muliggjøre denne kombinasjonen.

Grønne områder behandles i Plan for friluftsliv og grønne områder som kommer til behandling i bystyret i september (Arkivsak 17/14107). Øvrige innspill tas til orientering og behandles som innspill i framtidige rullinger av Plan for idrett og fysisk aktivitet, og gjennom framtidige investeringer innenfor idrettsområdet.

Sverresborg IF

Heimebane er Havsteinbanen, Kunstgress-11. Idrettslaget ser behov for å utvide kapasiteten på sikt. De ser mulighetene for å etablere et KB-5-bane og basketkorg i svingen på anlegget. I tillegg er det ønske om etablering av klubbhus, gjerne i kombinasjon med ungdomsklubb og annen type offentlig behov (eks barnehage) i tilknytning til anlegget. Det vil styrke både nærmiljøet og bredden på de forskjellige idretter og tilhørigheten til området for de som kommer til Havsteinbanen.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar innspillet til orientering. Nye idrettsanlegg og tilpasninger av eksisterende anlegg vurderes fortløpende. Det er behov for barnehagetomter på Byåsen, og innspillet er interessant også i den sammenheng. Uttalelsen tas også med som innspill til neste rulling av Plan for idrett og fysisk aktivitet.

Sør-Trøndelag skøytekrets

Skøytekretsen foreslår å bygge hall over Leangen hurtigløpsbane. Skisser utarbeidet av skøytekretsen viser at det kan skapes et svært stort areal (inntil 21 000 m²), i flere plan, over dagens hurtigløpsbane. Dette kan gi vesentlige bidrag til å løse de problemer planen skisserer for tilgang til arealer for både idrett og andre offentlige formål i bydelen Lade/Strindheim. Denne modellen vil redusere behovet for erverv av nye kommunale tomter ved sin høye arealeffektivitet, muliggjøre svært god energiøkonomisering og lave driftskostnader ved samlokalisering, og understøtte det grønne skiftet.

Konkret anvendelse av de aktuelle arealene bør vurderes nærmere. En eventuell utbygging av boliger i området vil være av interesse fra private aktører. Det ligger gode muligheter for samarbeid mellom idrett, offentlige tjenester og eventuelt private aktører, og Leangen-prosjektet vil svært gjerne gå i en dialog med kommunen og andre relevante aktører om et pilotprosjekt for samordning og sambruk. Friidrettsanlegg er anlegg som ivaretar bydelsbehov, og da er en framtidig etablering på Dragvoll en del av en slik langsiktig strategi.

Rådmannens kommentar

Rådmannen arbeider med en mulighetsstudie for Leangen idrettsanlegg, og dette innspillet behandles som del av mulighetsstudiet. Skøytekretsen orienterte eierskapsenheten om det arbeidet de har gjort i et eget møte 14.6.17.

Strindheim IL

Strindheim IL viser til arbeidet med Mulighetsstudiet Leangen idrettspark (Del1) der de deltar. De innspill som Strindheim IL har spilt inn til mulighetsstudiet er kort oppsummert:
Fotballflater: Ny Kunstgress 9-er innendørs bane, og utvidelse av eksisterende Kunstgress 7-bane til KG-9-bane.

Håndballflater: To nye flater, inkludert garderobeanlegg og sosiale rom med kiosk.
Nytt klubbhus med kontorer, møterom, kiosk, garderober og driftsareal for fotballflatene.

Rådmannens kommentar

Innspillet behandles som del av mulighetsstudiet for Leangen idrettsanlegg.

Sportsklubben Nationalkameratene

Sportsklubben Nationalkameratene ber kommunen vurdere å plassere 1 idrettshallflate og 1 utendørs idrettsflate ved skolene Hallset og Selsbakk. Innspillet er spesifisert og illustrert, og er også sendt inn direkte til kommunen.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar innspillet til orientering. Nye idrettsanlegg og tilpasninger av eksisterende anlegg vurderes fortløpende. Rådmannen vil framover innarbeide en rutine der det i årets første halvdel legges fram en sak med forslag til investeringsprosjekter innenfor idrettsområdet i prioritert rekkefølge. Saken gir føringer for arbeid med neste handlings- og økonomiplan.

Det er behov for å finne tomter til to nye hallflater og tre utendørs idrettsflater på Byåsen for å dekke behovet fram til 2050. Forslaget fra Nationalkameratene er svært interessant i den sammenheng. Det er tatt inn på illustrasjonskart og kommentert i handlingsplanen. Selsbakk skole har behov for utvidelse, ettersom det i dag nyttes paviljonger, og forslaget vurderes i den sammenheng.

Norges Gymnastikk- og turnforbund

Gymnastikk- og turnforbundet ønsker flere basishaller for idrett. Dette gir muligheter for å spare areal. I dag er majoriteten av eksisterende hallflater tradisjonelle håndballbaner. Alle typer idretter "slåss" om halltid i disse hallene. I hvert fall 20 % av disse idrettene utøver ikke ballrelaterte idretter og kunne med fordel trene i andre type anlegg, og også de som utøver ulike former for ballidretter bør ha basistrening som kan gjennomføres i andre type anlegg.

Man kunne med letthet frigjøre 20-30 % av tida i alle dagens haller ved å tilrettelegge for basistrening i alternative anlegg. Slik trening kan med fordel utøves i en basishall. En basishall kan favne nesten hele spekteret av trening som grunnlag for alle idretter/aktiviteter.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar innspillet til orientering. Nye idrettsanlegg og tilpasninger av eksisterende anlegg vurderes fortløpende. Rådmannen vil framover innarbeide en rutine der det i årets første halvdel legges fram en sak med forslag til investeringsprosjekter innenfor idrettsområdet i prioritert rekkefølge. Saken gir føringer for arbeid med neste handlings- og økonomiplan

Trondhjems Velocipedclub

Samfunnet bør ha et langsiktig perspektiv, og sørge for at barnas sykkelkompetanse styrkes. Dette gjelder både tekniske og taktiske ferdigheter. TVK foreslår at alle skoler bør få et sykkelanlegg. Dette kan være alt fra små eller større pump-tracks, som allerede finnes på et fåtall steder i Trondheim, til

helt enkle stier rundt skolens område som det kan sykles på. Noen gymtimer bør brukes til sykling. Sykkelklubber som satser på barn og unge bør få nødvendig støtte til blant annet å etablere treningsanlegg, og skianlegg bør tilpasses slik at de kan benyttes til (terreng)sykling om sommeren.

Rådmannens kommentar

I skolen er trafikkopplæring lovfestet gjennom kompetansemål i Kunnskapsløftet. På 4. trinn handler dette om å kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklist, mens det på 7. trinn handler om at elevene skal kunne praktisere trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel. Det vurderes ikke som formålstjenlig å etablere anlegg øremerket sykling som en del av skolens uteområder. Anlegg som åpner for kombinasjonsbruk kan likevel være aktuelle. Når det gjelder sykling i friminutter, så vurderes dette opp mot barnas sikkerhet ved den enkelte skole.

Trondheim klatreklubb

Klatreklubben bemerker at fremtidig arealbehov bare kommer til uttrykk gjennom hall- og idrettsflater. Klatring trenger ikke horisontale flater, men vertikale flater (vegger) for klatring. Under retningslinjer for det videre arbeidet fremgår at der det er mulig skal arealer til ulike offentlige tjenester og idrett samles, slik at det tilrettelegges for fleksibilitet, sambruk av areal og god drift. Klatreklubben mener at klatring er en aktivitet som kan dele areal/bygg med mange andre offentlige tjenester og idrett (sambruk), samt driftsrelaterte oppgaver.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar innspillet til orientering. Nye idrettsanlegg og tilpasninger av eksisterende anlegg vurderes fortløpende. Rådmannen vil framover innarbeide en rutine der det i årets første halvdel legges fram en sak med forslag til investeringsprosjekter innenfor idrettsområdet i prioritert rekkefølge. Saken gir føringer for arbeid med neste handlings- og økonomiplan.

Innspillet er interessant. Muligheter for klatrevegg kan vurderes i forbindelse med aktuelle prosjekter.

Heimdal IF og Heimdal Fotball

Klubbene er fornøyde med at deres prosjekt «Bleidablikk Arena» er nevnt i kommunens langsiktige planer. De er tilfredse med at anlegg med samordning på tvers av aktiviteter og idretter scorer høyere enn et «særanlegg». På Breidablikk planlegges det et kombinert fotball- og friidrettsanlegg. Dette er viktig på bakgrunn av meget høy byggeaktivitet i tilstøtende områder og forventet befolkningsvekst.

Økt fortetting og befolkningsvekst på Heimdal gjør HIF i tvil om det er smart å ha en gigantisk bydel med Heimdal og Byneset/Leinstrand samlet. Sentrumsnære Heimdal vil ha behov som kanskje ikke er like relevante på Byneset.

I forbindelse med planene med Breidablikk Arena er det behov for gjenkjøp at tomt(er) slik at løpebaner for friidrett kan realiseres. Det er viktig at den overordnede planen også kan ta høyde for mindre lokale tomteerverv og ikke bare fokuserer på de større arealene man skal regulere for

framtidig. Kostnader med mindre lokale erverv bør inn i de kommunale planer og føringer på lik linje med større erverv. De kan bli «prosjektdrepere» om de ikke løses.

Rådmannens kommentar

Rådmannen har gjennomført en utredning som viser at det kan være mulig å bygge en friidrettsbane og en 11er kunstgressbane på Breidablikk. Forslaget ble lagt fram for HIF og fotballkretsen i et møte 20.6.17. Aktørene går etter dette videre med planlegging av anlegget.

Trondheim Amerikanske Fotballklubb

Klubben ønsker at det skal etableres flere lignende flater som den nye kunstgressbanen på Lade. Det er allerede stort trykk på banen, og det er flere konflikter med tanke på gjennomføring av kamper spesielt i sommerhalvåret. Om ikke banene nødvendigvis bygges ferdige med merking og mål (som på Lade), hadde det vært fint å få etablert flere baner som er klargjort for amerikansk fotball, med riktig lengde og nedgravde fundament for ettermontering av goal poster.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar innspillet til orientering. Nye idrettsanlegg og tilpasninger av eksisterende anlegg vurderes fortløpende. Rådmannen vil framover innarbeide en rutine der det i årets første halvdel legges fram en sak med forslag til investeringsprosjekter innenfor idrettsområdet i prioritert rekkefølge. Saken gir føringer for arbeid med neste handlings- og økonomiplan.

Sportsklubben Freidig

Freidig og kommunens baneanlegg på Eberg ligger sammen med bedriftsidretten i Trondheim sitt baneanlegg. Som innspill til handlingsplan for bydelen Strinda/Dragvoll foreslår Freidig at bedriftsidrettens anlegg relokaliseres. Anlegget utgjør 3 fotballflater for 7-er-fotball. Bedriftsidretten genererer svært mye trafikk av voksne i personbiler fra hele Trondheim. Dette utgjør en trafikkfare for barn som bruker Freidig sitt anlegg til organisert og egenorganisert aktivitet, Eberg trafikkgård/sykelbane og aktivitet ved barneskolen på Eberg.

Freidig mener bedriftsidretten burde flytte til et område med bedre infrastruktur og parkeringsmuligheter. De tre baneflatene på Eberg kunne i så fall bidra til å dekke framtidig behov for baneflater i bydelen.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar innspillet til orientering. Parkeringsproblematikk på Eberg vil bli gjenstand for vurdering i en eventuell ny regulering av området, og må sees i sammenheng med kommunens parkeringsnorm og framtidig utvikling av kollektivtilbudet i området.

Utleira IL

Utleira IL ønsker at det settes av arealer for kommende idrettsanlegg på Utleira. Det bør settes av et område på minimum ca 120*105 meter til framtidig fotballhall, helst ved Utleirahallen, på motsatt side av Utleirveien, øst for Utleirahallen. Utleira mener at det er meget gunstig å bygge flere idrettsanlegg sammen for å utnytte stordriften. I tillegg til dette anbefales kommunen å bygge en barneskole, evt. barne/ungdomsskole i nærheten av dagens anlegg, slik at Utleirahallen kan brukes som gymsal for den nye skolen.

Utleira IL ser vidare for seg å utnytte eksisterende areal bedre slik at det legges til rette for økt kapasitet, og legger ved et mulighetsforslag for utbedringer som kan gjeres i tiden fram til 2025. Det er mulig med utvidelse av hallen med en hallflate, og utvidelse av 7-er bane til 9-er bane, utvidelse av 11-er bane til to 9-er baner, nytt klubbhus i forbindelse med dagens tribune, et utendørs område for innebandy, basket og ishockey. De ser også på mulighetene for å lage små sykkelhopp, hinderløype og liknende i parkanlegget rundt kunstgressbanene.

Andre tomter er eksisterende grusbane ved Steindal skole, eventuelt med kunstgressbane på taket av en større hall. Et annet alternativ er Oppstrinda idrettsplass på Bjørkmyr. Her er det også mulig å bygge hall eller bane. I utgangspunktet burde alle disse stedene settes av til idrettsformål.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar innspillet til orientering. Nye idrettsanlegg og tilpasninger av eksisterende anlegg vurderes fortløpende. Rådmannen vil framover innarbeide en rutine der det i årets første halvdel legges fram en sak med forslag til investeringsprosjekter innenfor idrettsområdet i prioritert rekkefølge. Saken gir føringer for arbeid med neste handlings- og økonomiplan.